

prima instanță: I. Rabei
instanța de apel: A. Gheorghieș, N. Chircu și A. Albu

Dosarul nr.2ra-2778/15

Î N C H E I E R E

18 noiembrie 2015

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele, judecătorul: Valeriu Doagă
Judecătorii: Galina Stratulat și Sveatoslav Moldova

examinînd chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de către asociația întreprinderilor „Partenitate”, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a asociației întreprinderilor „Partenitate” împotriva lui Ataman Oleg, Volc Larisa, Agenției Proprietății Publice, intervenienți accesorii societatea pe acțiuni „Omagiu”, Oficiul Cadastral Teritorial Rîșcani, notarii Antofiuc Alexandru și Morea Galina cu privire la repunerea în termen, constatarea faptului înstrăinării bunurilor cu încălcarea procedurii, violării dreptului de proprietate, declararea nulă a ordinului, procesului-verbal cu privire la rezultatele licitației, contractului de vânzare-cumpărare și contractului de donație, împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 30 iunie 2015, prin care s-a respins apelul declarat de avocatul stagiar Diaconu Olga în interesele asociației întreprinderilor „Partenitate” și s-a menținut hotărîrea Judecătoriei Rîșcani din 18 noiembrie 2014

c o n s t a ț ă:

La 24 ianuarie 2014 asociația întreprinderilor „Partenitate” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ataman Oleg, Volc Larisa, Agenției Proprietății Publice, intervenienți accesorii societatea pe acțiuni „Omagiu”, Oficiul Cadastral Teritorial Rîșcani și notarul Antofiuc Alexandru cu privire la declararea nulă a ordinului, procesului-verbal cu privire la rezultatele licitației, contractului de vânzare-cumpărare și contractului de donație.

În motivarea acțiunii 2014 asociația întreprinderilor „Partenitate” a indicat că la 14 mai 1996 societatea pe acțiuni „Omagiu” a fost înregistrată la Camera Înregistrării de Stat fiind constituită prin reorganizarea Întreprinderii principale de arendă cu cărți cu cota proprietății private de 100%.

La momentul fondării societății pe acțiuni „Omagiu” au fost incluse în capitalul statutar 19 obiective imobiliare: magazine librării „Luminița” amplasate în mai multe localități din raionul Rîșcani.

Asociația întreprinderilor „Partenitate” este acționar al societății pe acțiuni „Omagiu” și deține 4912 acțiuni nominale.

S-a adresat societății pe acțiuni „Omagiu” să-i prezinte informația cu privire la situația patrimoniului întreprinderii în prezent în raport cu momentul fondării acesteia.

Societatea pe acțiuni „Omagiu” i-a prezentat hotărârile consiliului de conducere din anul 1998 în baza cărora au fost înstrăinate la licitație mai multe bunuri imobile, printre care și magazinul librărie „Luminița” amplasat în satul Malinovscoe, raionul Rîșcani.

Analizînd actele prezentate a constatat că potrivit Adeverinței de privatizare nr.8/03 din 19 februarie 2007, magazinul de cărți din satul Malinovscoe, raionul Rîșcani a fost inclus în capitalul social al societății pe acțiuni „Omagiu” în anul 1996.

În anul 1999 consiliul de conducere a societății pe acțiuni „Omagiu” a hotărît să vîndă mai multe bunuri imobile, inclusiv și imobilul din satul Malinovscoe, raionul Rîșcani.

Departamentul Privatizării și Administrării Proprietății de Stat prin actul nr.03-05-2913 din 18 august 1999 a permis societății pe acțiuni „Omagiu” comercializarea magazinului-librărie din satul Malinovscoe, raionul Rîșcani.

Prin ordinul președintelui societății pe acțiuni „Omagiu” nr.79 din 04 noiembrie 1999 a fost formată comisia cu privire la comercializarea magazinului-librărie din satul Malinovscoe, raionul Rîșcani.

Potrivit procesului-verbal cu privire la rezultatele licitației nr.1 din 09 noiembrie 1999, cîștigător al licitației a fost desemnată Volc Larisa.

La 25 aprilie 2000 societatea pe acțiuni „Omagiu” a încheiat cu Volc Larisa contract de vînzare-cumpărare a magazinului – librărie din satul Malinovscoe, raionul Rîșcani, autentificat și înregistrat de notatul Antoficiuc Alexandru sub nr.1046.

Oficiul Cadastral Teritorial Rîșcani la 27 aprilie 2000 a înregistrat după Volc Larisa dreptul de proprietate asupra acestui bun imobil.

La 09 noiembrie 2006 Volc Larisa a donat lui Ataman Oleg terenul pentru construcții cu suprafața 0,0418 ha, numărul cadastral 7132121.187 pe care este amplasată construcția comercială cu suprafața 113,0 m², numărul cadastral 713201218701 din satul Malinovscoe, raionul Rîșcani.

Magazinul de cărți din satul Malinovscoe, raionul Rîșcani a fost înstrăinat cu încălcarea legislației în vigoare, fapt ce duce la nulitatea tuturor tranzacțiilor.

Consiliul societății pe acțiuni „Omagiu” a permis înstrăinarea bunului imobil litigios la licitația organizată de comisia de licitație conform Regulamentului cu privire la modul de comercializare a activelor neutilizate în procesul tehnologic al întreprinderilor, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.665 din 29 noiembrie 1996, fără ca adunarea generală a acționarilor să ia o decizie în acest sens.

Cere asociația întreprinderilor „Partenitate” declararea nulă a ordinului cu privire la formarea comisiei pentru comercializarea activelor neutilizate nr.79 din 04 noiembrie 1999, procesului-verbal cu privire la rezultatele licitației nr.1 din 09 noiembrie 1999, contractului de vînzare-cumpărare nr.1026 din 25 aprilie 2000, contractului de donație nr.2/5-6832 din 09 noiembrie 2006.

Prin mandatul nr.0267811 din 19 februarie 2014 avocatul stagiar Diaconu Olga a fost împuternicită de asociația întreprinderilor „Partenitate” să-i reprezinte interesele cu dreptul de a semna și depune cerere de chemare în judecată, de a majora sau reduce cuantumul pretențiilor, de a ataca hotărârea judecătorească etc. (f.d.46 vol.I).

La 12 mai 2014 avocatul stagiar Diaconu Olga a depus în interesele asociației întreprinderilor „Partenitate” cerere de concretizare a pretențiilor solicitând repunerea în termen, constatarea faptului înstrăinării bunurilor societății pe acțiuni „Omagiu” cu încălcarea procedurii și exigențelor legale, violării dreptului de proprietate a societății și acționarilor acesteia de către Agenția de Privatizare, declararea nulă a ordinului nr.79 din 04 noiembrie 1999 cu privire la formarea comisiei pentru comercializarea activelor neutilizate, procesului-verbal nr.1 din 09 noiembrie 1999 cu privire la rezultatele licitației și contractului de vânzare-cumpărare nr.1026 din 25 aprilie 2000 (f.d.104-106 vol.I).

La 27 iunie 2014 avocatul stagiar Diaconu Olga a depus în interesele asociației întreprinderilor „Partenitate” cerere, prin care a solicitat antrenarea în proces în calitate de intervenient accesoriu notarul Morea Galina (f.d.138 vol.I).

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani din 01 iulie 2014 s-a antrenat în proces în calitate de intervenient accesoriu notarul Morea Galina (f.d.140 vol.I).

Judecătoria Rîșcani prin hotărârea din 18 noiembrie 2014 a respins acțiunea ca fiind depusă tardiv.

S-a încasat de la asociația întreprinderilor „Partenitate” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 200 lei (f.d.201, 217-222 vol.I).

La 16 decembrie 2014 avocatul stagiar Diaconu Olga a depus în interesele asociației întreprinderilor „Partenitate” apel nemotivat, iar la 08 aprilie 2015 administratorul a depus apel motivat împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani din 18 noiembrie 2014 (f.d.223, 239-240 vol.I).

Curtea de Apel Bălți prin decizia din 30 iunie 2015 a respins apelul declarat de avocatul stagiar Diaconu Olga în interesele asociației întreprinderilor „Partenitate” și a menținut hotărârea Judecătoriei Rîșcani din 18 noiembrie 2014 (f.d.22-30 vol.II).

Prima instanță și instanța de apel au motivat soluțiile că asociația întreprinderilor „Partenitate” este acționar al societății pe acțiuni „Omagiu” din anul 2006, deținând 12319 acțiuni, fapt confirmat prin extrasele din Registrul Acționarilor eliberate de registratorul independent „Inetrmedia-Grup” și societatea cu răspundere limitată „Registru Service”.

Bunul litigios a fost comercializat Larisei Volv de către societatea pe acțiuni „Omagiu” în baza contractului de vânzare-cumpărare din 09 noiembrie 1999.

Comercializarea magazinul de cărți din satul Malinovscoe, raionul Rîșcani nu putea leza nici într-un mod drepturile asociației întreprinderilor „Partenitate” sau afecta interesele acesteia.

Asociația întreprinderilor „Partenitate” la momentul când a devenit proprietar al acțiunilor cu drept de vot a societății pe acțiuni „Omagiu” trebuia să cunoască situația economică, financiară și juridică a acesteia la acel moment.

Din anul 2006 asociația întreprinderilor „Partenitate” participă la adunările generale ale acționarilor și trebuia să cunoască despre înstrăinarea bunului în litigiu, avînd acces la informația societății pe acțiuni „Omagiu”, astfel din anul 2006 a început să curgă termenul general de prescripție de trei ani în interiorul căruia era în drept să se adreseze în instanța de judecată pentru ași apăra dreptul de proprietate pretins.

Admiterea acțiunii asociației întreprinderilor „Partenitate” ar periclita securitatea raporturilor juridice, deoarece actele contestate și-au produs efectul juridic și ar aduce atingere intereselor terțelor persoane care sunt de bună-credință.

La 22 septembrie 2015 asociația întreprinderilor „Partenitate” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 30 iunie 2015, solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe, restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de fond.

În motivarea recursului asociația întreprinderilor „Partenitate” a invocat că instanțele de judecată au apreciat arbitrar probele anexate.

Prin hotărîrea Judecătoreiei Botanica mun.Chișinău din 13 aprilie 2012 s-a constatat că este acționar din anul 1999 și se bucură de autoritate de lucru judecat consacrat în art.123 Codul de procedură civilă, s-a constatat nulitatea hotărîrii Consiliului societății pe acțiuni „Omagiu”.

Termenul de 3 ani urmează a fi calculat începînd cu momentul pronunțării hotărîrii Judecătoreiei Botanica mun.Chișinău din 13 aprilie 2012, prin care s-a declarat nul procesul-verbal al consiliului de administrare al societății pe acțiuni „Omagiu” nr.2 din 03 august 1999.

Instanțele de judecată au interpretat eronat normele ce reglementează termenele de prescripție.

Dreptul de a solicita anularea actelor subsecvente deciziei consiliului societății pe acțiuni „Omagiu” din anul 1999 s-a născut la data declarării nulității absolute a deciziei.

Prin hotărîrea Judecătoreiei Botanica mun.Chișinău din 13 aprilie 2012 s-a constatat că actele emise de consiliul societății pe acțiuni „Omagiu” sunt ilegale și din această dată a început termenul de prescripție de 3 ani.

Termenul de 30 zile prevăzut la art.116 Codul de procedură civilă este inaplicabil, temeiul declarat nu a existat anterior hotărîrii judecătorești din 13 aprilie 2012 și nu este vorba de repunere în termen.

Ataman Oleg și Volc Larisa deși au fost citați legal, în ședințele de judecată nu s-au prezentat, nu au formulat obiecții la acțiunea depusă și nu au invocat termenul de prescripție.

Instanțele de judecată aplicînd termenul de prescripție din oficiu, fără ca părțile interesate să ceară acest lucru, au dat dovadă de exces de zel, circumstanțe de natură să îngreuească accesul la justiție prevăzut de art.6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre

necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 04 noiembrie 2015 Agenția Proprietății Publice a prezentat referință la recursul declarat de asociația întreprinderilor „Partenitate” solicitând declararea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Verificând încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate asociația întreprinderilor „Partenitate” în cererea de recurs pe baza materialelor din dosar și a referinței, audiind raportul verbal al judecătorului raportor, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este inadmisibil din următoarele motive.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Asociația întreprinderilor „Partenitate” în cererea de recurs temeiuri prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Codul de procedură civilă nu a invocat.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă că „... art. 6 paragraful 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes”. (cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Argumentele asociației întreprinderilor „Partenitate” că Ataman Oleg și Volc Larisa deși au fost citați legal, în ședințele de judecată nu s-au prezentat și nu a invocat termenul de prescripție, iar instanțele de judecată aplicând termenul de prescripție din oficiu i-au îngrădit accesul la justiție prevăzut de art.6 al Convenției

Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale poartă caracter declarativ și nu pot fi reținute.

Conform art.271 Codul civil, acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă pînă la încheierea dezbaterilor în fond. În apel sau în recurs, prescripția poate fi opusă de îndreptățit numai în cazul în care instanța se pronunță asupra fondului.

Agenția Proprietății Publice în referința depusă a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție (f.d.67-68 vol.I).

Așadar, prima instanță nu a aplicat termenul de prescripție din oficiu și nu a îngrădit asociației întreprinderilor „Partenitate” accesul la justiție.

Astfel, din motivele menționate și având în vedere că prima instanță și instanța de apel au examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material, procedural și apreciind corect probele administrate au emis hotărâri legale, iar argumentele invocate de asociația întreprinderilor „Partenitate” în cererea de recurs poartă caracter declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de asociația întreprinderilor „Partenitate” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Galina Stratulat

Sveatoslav Moldovan